

Kokousmuistio 11.5.2016

Kyyveden vesienhoidon johtoryhmä

Paikalla: Antti Haapala, Seppo Reponen, Jouko Romo, Heikki Tanskanen, Veli Manninen, Nyyrö Koskela, Leo Laukkanen, Matti Valli, Yrjö Takkinen, Riikka Salomaa ja Antti Karjalainen

Todettiin esityslista ja huomioitiin, että ryhmän nimi on Kyyveden vesienhoidon johtoryhmä. Kokouksen puheenjohtajana jatkoi Matti Valli, ja sihteerinä Antti Haapala.

Kohta 1. Käyttö- ja hoitosuunnitelma (=KHS). Kyyveden kalastusalue on hakenut rahoituspäätöstä ELY:ltä (34 000). Vajaa puolet tästä on haettu Elyltä, loput tulisi alustavasti Kyyveden kalastusalueelta ja osakaskunnilta. KHS:N laadinnan tiimoilta pidetty 2 palaveria (mm. Haukirannassa). ELY:n vesienhoito- ja kuormitusarviointiaineisto voitaisiin liittää sellaisenaan käyttö- ja hoitosuunnitelmaan; joko omana isona kappaleenaan tai liiteaineistona. KHS on tarkoitus tilata ulkopuolelta (kilpailuttaa). Kyyveden kalastusalueen toiminta on nyt ns. siirtymäajan toimintaa, sillä uusi kalastusaluejako astuu voimaan v. 2019. Viimeistely v. 2019.

Matti Valli esiteli Kyyveden kalastusalueen muistiota KHS:n laadinnasta (marraskuu 2015). Kalastusalue on sitoutunut hommaan 17 000 €urolla ja odottaa ELY:n rahoituspäätöstä.

Leo Laukkanen käytti puheenvuoron, että KHS:ltä perään kuulutettaisiin laajempiakin näkemyksiä kuin kalatalous ja vesienhoito. Näkökulmana virkistyskäyttöasiat kuten kansainvälinen venereitti, kanootti- ja muu vesiliikenne, nuotiopaikat, veneenlaskupaikat, vesiin liittyvät nähtävyydet, uimarannat ynnä vastaava virkistyskäyttöön liittyvä. Asiat niin ylävirtaan ulotettuina kuin mahdollista. Ajatusta kannatettiin.

Maakuntaliiton ja kalastusalueen rooleja haluttiin selkiyttää liittyen viimeaikaisiin kuulemisiin ja suunnitteluihin. Todettiin myös, että Kyyvesikirjan toimittaminen olisi KHS:n rinnalla, ja Kyyvesikirjaan olisi hyvää sisältöä ko. veneenlaskupaikat, kanoottireitit ja uimarannat. Myös yksi mahdollisuus on toimittaa ko. infrat ja niiden sijaintitiedot KHS:N liitteinä. Valmiin sijaintitiedon yhdistäminen ja kehityskohteiden yksilöinti vesistömatkailua ajatellen.

Myös hoitokalastusten budjetti vuodelle 2016 esiteltiin. Alustava jako oli, että ELY rahoittaa 15 000, osakaskunnilta omarahaosuutta 12000 ja Kyyveden kalastusalue maksaisi 4000 €uroa.

Kohta 2. Osakaskuntien yhdistyminen.

Oli osittain esillä edellisessä kohdassa. Muutos edelliseen kokoukseen nähden on, että Kyyveden kalastusalue on sitoutumassa yhdistymiseen 10000 Euron panoksella. Kolmivuotinen aika. Aluksi olisi tarkoitus yhdistää Kyyveden itäpuolen osakaskuntia. Tiedossa on, että maaseudun rakennerahaston on sorvaamassa rahoituspäätöstä ja syksyllä alkaisivat yhdistymisen tunnusteluneuvottelut.

Yrjö Takkinen kertoi, että pikkuhiljaa ollaan yleisesti kypsymässä yhdistymisen kannalle. Eräskin henkilö oli odotellut 30 vuotta tämän tapahtumista.

Kalatalousalueen hallitusten jäsenet on yksi tulevaisuuden kysymys. Yhdistymistunnusteluissa olisi tarpeen tuoda julki, ettei mitään osakaskuntia kokoon tai aktiivisuuteen nähden ylenkatsottaisi. Yhdistyminenhän hyödyttää pitkällä tähtäimellä juuri pienimpiä osakaskuntia. Yhdistymisessä ei pidä missään tapauksessa ylenkatsoa mitään osakaskuntia kokoon taikka aktiivisuuteen liittyen.

Esimerkiksi nuotio- ja veneenlaskupaikkainfran suunnittelussa iso yhdistynyt osakaskunta on se varteenotettava vahva toimija, joka omaa uskottavuutta myös rahoituspäätösten tekijöiden suuntaan. Hieman rautalangasta vääntäen voisi kiteyttää, että pienten osakaskuntien muutaman sadan Euron vuosibudjetit riittävät vuosikokouksen ja rantakalailan järjestämiseen, mutta uusi kalastuslaki edellyttää kalavesien omistajilta isomman mittakaavan asioita.

Kohta 3. Kalastusalue vs. suuret kalatalousalueet. Puheenvuoro Seppo Reposella: tällä hetkellä uudempaa tietoa ei kevättalven tilanteeseen ole kuin sama, eli vuoden 2016 aikana piirretään kalatalousalueiden rajat. Vuoden 2019 mennessä on tavoite, että kalastusalueiden määrä joko puolittuu tai vähenee tuntuvasti nykyisestä.

Alustavastihan on kaavailtu, että Kyyveden kalastusalue laajenisi hieman nykyisestä eli Pieksämäen alueita tulisi mukaan Naarajoen, Nykälänjoen ym. Kyyveden valuma-alue. On jopa uumoiltu yhtenä vaihtoehtona, että Pieksäjärvin kuuluisi tähän isoon alueeseen. Raja Puulan ja Kyyveden välillä Mli-Kangasniemi tiessä (VT 13). Yleinen tahtotila olisi tämä, eikä päätöksentekoa haluttaisi siirtää etelämmäs. Lisäksi vesienhoito- ja kalakanta-asiat ovat näillä alueilla erilaiset. Myös pintavesien tyypit ovat niin erilaiset, että luokituskriteeritkin poikkeavat näillä suurjärvillä. Seuraava Kymijoen YTR:n kokous on 23.5. ja mahdollisesti seuraava kevätkauden jälkeen. ELY keskuksen päätös kalatalousaluejaoksi on odotettavissa v. 2017.

Kohta 4. Hoito- ja koekalastukset kuluvana vuonna 2016. Kalastusalueen budjetointi käsiteltiin jo kohdassa 2. SUovun alueella aloitettu kevätpyynnillä eli Suovulla ovat olleet rysät parisen viikkoa. Saalis tähän mennessä noin 8500 kg. ELY keskuksen rahoituspäätöstä odotetaan ja alustavasti kohtuullisessa aikataulussa päätös on tulossa. Nuottaus Kyyveden syvemmillä alueilla jatkuu syksyllä. Muun muassa Juurikkaselän koekalastusraportissa v. 2015 on esitetty tehokalastusta kaipaavia alueita Kyyveden pohjoisosissa.

Koekalastuskohteet Kyyveden alueella v. 2016: Hirviselkä Nordic koeverkkojarjalla (3-4 vuorokautta, 20 koekalastusroutua). Toteutustapa viime vuotisen kaltainen, ilman pintaverkkoja. Kauempana olevista alueista koenuottaukseen tulee Iso-Naakkima ja koeverkotukseen Pieni-Naakkima ja Palokki- Hako-Palokki (Naarajärven aluetta).

Kohta 5. Muut asiat.

- Vaihemaakuntakaava II. Puheenjohtaja on tehnyt epävirallisen koosteen palautteesta. Aluejohtokunta, Kyyveden kalastusalue ja 22 osakaskunnan ynnä reittivedet puhtaaksi tms. yhteenliittymä. Todettiin tärkeimmät kohdat sekä Vesipuidedirektiivin ja vaihemaakuntakaavan

erilaiset painotukset. Virallinen palaute tulee www.haukivuori.fi sivuille ja sen ovat saaneet ELY:ssä vesienhoidon henkilöt. Vastine vastineeseen. Esillä oli epävirallinen listaus, mikä on Haukivuorella kannatusta nauttiva muttei Kyyveden vesienhoidon johtoryhmän yleinen kanta. Myönteisenä asiana tuotiin kuitenkin esille, että maakuntaliitto on lisännyt avoimuutta vesiasioiden käsittelyssä. Tuotiin esille yksittäisinä näkemyksinä, että maakuntaliitto ei olisi sisäistänyt vesipuidedirektiivin keskeistä sisältöä parantaa ja ennallistaa pintavesien tilaa taikka estää pintavesien tilan heikkeneminen.

- Virkamiesten taholta esitettiin, että vesienhoidon suunnitelmat, alueidenkäytön suunnitelmat kuten maakuntakaava ja ympäristö- ja vesitalouslupien kaltaiset ennakkolliset luvat ovat prosesseina pääosin erillisiä vaikka niiden sisältö /lopputulema otetaankin huomioon rinnakkaisessa prosessissa ja yksittäisiä toimintaa koskevia lupia ratkaistaessa: vesienhoidon suunnittelu on valtion viranomaisten (ELY) vastuulla, Vaihemaakuntakaava puolestaan maakuntaliiton alueiden käytön ja eri toimintojen sijoittumisen yleispiirteistä suunnittelua jne. Maakuntaliitolla ei nykyisellään ole valvojan viranomaisen roolia, vaan sen tehtävänä on sovittaa eri alueidenkäyttömuotojen sijoittumista. AVI:lla oma roolinsa, ja heidän lupapäätöksissään puolestaan kolmannen tyyppinen puhtaasti oikeudellinen näkökulma. Kaupungin edustaja muotoili, että käytännössä eri osapuolet ovat sitoutuneet vaihemaakuntakaavaan prosessina ja valmis kaava kyllä ohjaa lupaharkintaa tiedollisesti lausuntojen tausta-aineistona. Esimerkiksi turvetuotantoaluevarausten lista on jo tähänastisten lausuntojen perusteella supistunut luonnosvaiheeseen tultaessa merkittävästi.
- Paitsi turvetuotantoalueet, myös turvesoiden jälkikäyttö ja muut hajakuormitusasiat olivat esillä. Hieskoivuiviljelmillä olisi kuormituksen kannalta hillitsemämpi vaikutus verrattuna monen muun tyyppiseen hyötymaankäyttöön, asiasta oli ollut artikkeli Etelä-Suomen sanomissa /(10.5.2016). Perään kuulutettiin lausuntoihin ”terävyyttä” suhteessa vesiin liittyviin maankäytön muutoksiin. Kokousedustajat saavat vaihemaakuntakaava II:n vastineen.
- Niskajärven kuormitusselvitys v. 2016. Pekka Sojakka oli evästännyt tuoreella tiedolla, jonka mukaan konsultti asian toteutukseen on jo valittu ja kenttätyöt toteutetaan syyskuussa 2016.
- Ti 3.5.2016 Länsi-Savossa ollut uutinen vesien luokituksesta ja pintavesien erinomaisesta (”Huippuiskussa”) olevasta tilasta. Todettiin uutisoinnin lähteneen Suomen ympäristökeskuksen pelkästään uuden nettivetoisen vesikartan julkistamisesta. Luokittelua ei ole tehty uudelleen eikä päivitetty, lehti uutisoinnissa oli tämä jäänyt huomiotta. Toimittaja oli kaikille ennestään tuntematon taho. Puoli yhdeksän uutisista ja siinä esitetty vesikartan päivitys oli pontimena uutisoinnille. Uutisointi ja otsikointi eivät vastaa Etelä-Savon pintavesien tilaa.
- Sihteerin lupasi toimittaa johtoryhmän jäsenille sekä vuoden 2009 vesien luokitusoppaan että vuoden 2012 luokitusoppaan, sekä huomioida millä sivuilla eri järviyppien luokituskriteerit ovat.
- Lopuksi Veli Manninen toi huomioksi, että KHS:ssä olisi hyvä olla mökkeilijöille ja ranta-asujille ohjeet veden käsittelystä, puutarhojen lannoittamisesta ja harmaiden jätevesien käsittelystä. Sitä

mukaa myös hukkasaaliin jättämisestä (jälle) haluttiin nykyaikaisempia ohjeita. Sihteeri lupasi etsiä sen, mitä internetistä löytyy, sillä ELY keskuksella on painettuna lähinnä ”Tunne ja hoida kotijärvesi” – opas.

Tunne ja hoida kotijärvesi –opas onkin luettavissa Kyyvesi kuntoon – vesienhoidon toimintaryhmän internetsivuilta

https://kyyvesi.files.wordpress.com/2011/05/opas_kotijarvi_04.pdf

Muita aiheeseen liittyviä internetlinkkejä:

<http://www.tampaja.fi/kesamokinjatevesi.php>

<http://kvvy.fi/tietoa/hajajatevedet/mokkivedet/>

http://www.jatevesitieto.fi/jatevesilaki_ja_jatevesiasetus.html

<http://www.valonia.fi/fi/vesi/vesiensuojelu/omatoiminen-vesiensuojelu>

Seuraava kokous syyskuussa, keskiviikkona 01.09. klo 13:00 NH Saimaassa.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:50.

Muistion vakuudeksi:

Antti Haapala